

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ (ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝ)
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Περιεχόμενα

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
2.	Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ	3
3.	ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	4
4.	ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ/ΟΥΣΑΣ.....	4
5.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ.....	5
6.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	6
	Α.ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
	Β. ΚΕΦΑΛΑΙΑ.....	7
	Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	7
	Δ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ.....	8
7.	ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ.....	9
	7.1. ΓΕΝΙΚΑ	10
	7.2. ΕΞΩΦΥΛΛΟ	10
	7.3. ΕΣΩΦΥΛΛΟ	10
	7.4. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	10
	7.5. ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ.....	10
	7.6. ΚΥΡΙΩΣ ΚΕΙΜΕΝΟ	11
	7.7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	11
	i. ΑΡΑ	12
7.8.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	13
8.	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	13
9.	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	14
	ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ	14
	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ (εφόσον υπάρξει)	15
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ.....	15
10.	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	15
11.	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	15
12.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	16
13.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ.....	16

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά τα πρώτα δύο εξάμηνα των μαθημάτων, προκειμένου να ολοκληρώσεις επιτυχώς τις σπουδές σου, θα πρέπει να προχωρήσεις στην εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ). Θα πρέπει, δηλαδή, να εντοπίσεις ένα ουσιαστικό θεωρητικό ή μεθοδολογικό πρόβλημα στο ευρύ πεδίο του Δ.Π.Μ.Σ. «Εφαρμοσμένη – Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη» και, εφοδιασμένος/η με όσα αποκόμισες κατά τη διάρκεια των σπουδών σου, να το προσεγγίσεις στηριγμένος/η στην υπάρχουσα βιβλιογραφία και αξιοποιώντας την κατάλληλη μεθοδολογία.

Ο σκοπός της ΜΔΕ είναι να δείξεις τις γνώσεις και τις ειδικές δεξιότητες που απέκτησες κατά τη διάρκεια των σπουδών σου στο Δ.Π.Μ.Σ., την εποπτεία σου πάνω στη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία τη σχετική με το θέμα που έχεις επιλέξει, την ενημέρωσή σου πάνω στις σχετικές καλές και κακές πρακτικές, τις αναλυτικές και συνθετικές σου ικανότητες και, τέλος, τις δημιουργικές σου δυνατότητες, εφόσον, η εργασία σου περιλαμβάνει την παραγωγή μιας καλλιτεχνικής δημιουργίας ή γεγονότος.

Η ΜΔΕ αποτελεί κάτι περισσότερο από την απλή συζήτηση της βιβλιογραφίας, όπως και κάτι περισσότερο από την εμπειρική εφαρμογή μιας ήδη καθιερωμένης μεθοδολογίας ή, τέλος, την απλή παραγωγή ενός γεγονότος ή δράσης. Αντίθετα, αποτελεί μία ολοκληρωμένη πρωτότυπη επιστημονική εργασία που συμβάλλει στο επιλεγμένο πεδίο σπουδών, μέσα από την ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης, την κατάθεση νέων μεθοδολογικών προτάσεων, τη μελέτη και αξιολόγηση περιπτώσεων, τη δημιουργία συγκεκριμένων προϊόντων που συνιστούν πιλοτικές απόπειρες απάντησης στα εξ αρχής διατυπωμένα ερευνητικά ερωτήματα.

Κατά συνέπεια η ΜΔΕ οφείλει να πληροί ορισμένες ακαδημαϊκές προδιαγραφές, όσον αφορά τα ποιοτικά και ποσοτικά της χαρακτηριστικά.

Η θεματική ποικιλία των ΜΔΕ που είναι δυνατόν να εκπονηθούν στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. «Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη» καθιστά μη θεμιτή επιστημονικά την επιβολή ενός αυστηρού ενιαίου πλαισίου για όλες τις ΜΔΕ. Ο οδηγός αυτός, επομένως, επιχειρεί να δώσει με σαφήνεια τις γενικές κατευθύνσεις και τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την επιτυχή ολοκλήρωση της ΜΔΕ, αφήνοντας το περιθώριο για την συμπλήρωση και την εξειδίκευσή τους, ανάλογα με το αντικείμενο της ΜΔΕ.

Πέρα από τα όσα αναφέρονται στις παραγράφους που ακολουθούν, μία αναλυτικότερη πραγμάτευση της μεθοδολογίας εκπόνησης μιας ακαδημαϊκής εργασίας, γενικά, γίνεται και σε μια σειρά ειδικών βιβλίων, όπως τα:

- Bui, Yvonne N. 2009. *How to Write a Master's Thesis*. Thousand Oaks: Sage.
- Evans, David, Paul Gruba and Justin Zobel. 2014. *How to Write a Better Thesis*. Dordrecht: Springer.
- Hubbuch, Susan. 2009. *Writing Research Papers Across the Curriculum*. Cengage Learning: Boston.

- Turabian, Kate L. 2013. *A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations*. Chicago: Chicago University Press.

2. Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Μπορείς να επιλέξεις από μια μεγάλη ποικιλία θεμάτων, αρκεί να πρόκειται για ένα ζήτημα που έχει σχέση με τη θεωρία ή την πρακτική του πεδίου που θεραπεύει η κατεύθυνσή του Δ.Π.Μ.Σ. που παρακολουθείς. Ο χαρακτήρας των κατευθύνσεων, επίσης, επιτρέπει μια μεγάλη ποικιλία ακαδημαϊκά δόκιμων μεθοδολογιών και προσεγγίσεων που σε ορισμένες περιπτώσεις δίνουν μεγαλύτερο βάρος στη θεωρητική επεξεργασία, ενώ σε άλλες στην παραγωγή μιας συγκεκριμένης δράσης ή καλλιτεχνικής δημιουργίας. Τόσο στη μία όσο και στην άλλη περίπτωση, συχνά, απαιτείται μελέτη βιβλιογραφίας και πηγών που σχετίζονται με θέματα εκτός των τυπικών ορίων του προγράμματος. Για παράδειγμα, μία ψηφιακή εφαρμογή ή ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ή μια ερευνητική φωτογραφία δρόμου, απαιτεί μελέτη τόσο θεωρητικών και μεθοδολογικών ζητημάτων που αφορούν το υπόβαθρο αλλά και τις καλλιτεχνικές μεθόδους που σκέφτεσαι να αξιοποιήσεις.

Επιπλέον, εφόσον η ΜΔΕ οδηγεί στην παραγωγή ενός ολοκληρωμένου καλλιτεχνικού έργου ή δράσης συχνά απαιτούνται ειδικές πρακτικές, τεχνικές και μεθοδολογικές γνώσεις σε ένα εύρος πεδίων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση στην πράξη ποικίλων ζητημάτων.

Οι ενδεχόμενες διευρυμένες απαιτήσεις της βιβλιογραφικής μελέτης, αλλά και οι ποικίλες τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμοί της απαραίτητης για το θέμα έρευνας ή/και της επιδιωκόμενης παρέμβασης, είναι στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη πριν την τελική επιλογή του θέματος. Ανεξάρτητα από τις προτιμήσεις ή τις επιθυμίες σου, το θέμα θα πρέπει να διαμορφώνεται έτσι ώστε η ολοκληρωμένη και ποιοτική πραγμάτευσή του να μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα στο προβλεπόμενο από τον Κανονισμό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

Παράγοντες όπως η προηγούμενη εξοικείωσή σου με μέρος των προς διερεύνηση ζητημάτων, η σχέση της ΜΔΕ με προηγούμενες εργασίες που έχεις εκπονήσει κατά τα προηγούμενα εξάμηνα, η σχέση με τις προπτυχιακές σου σπουδές κτλ. μπορούν να διευκολύνουν την εκπόνηση της ΜΔΕ.

Γενικά, η ΜΔΕ του Δ.Π.Μ.Σ. «Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη» μπορεί να ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- i. **Αμιγώς θεωρητική βιβλιογραφική έρευνα.** Στην περίπτωση αυτή, τίθεται ένα ή περισσότερα ερευνητικά ερωτήματα και η διερεύνησή τους στηρίζεται σε ήδη δημοσιευμένες απόψεις. Στην περίπτωση αυτή, οφείλεις να συγκεντρώσεις την σχετική βιβλιογραφία, να εξασφαλίσεις την αντιπροσωπευτικότητα και την επάρκειά της, να την οργανώσεις, να την αναλύσεις και να την αξιολογήσεις, ώστε να προκύψει ένα συγκροτημένο σώμα σχολιασμένων στοχασμών που συμβάλλει στην απάντηση των αρχικών ερωτημάτων και στη διατύπωση νέων.
- ii. **Έρευνα πεδίου.** Στην περίπτωση αυτή, το ή τα ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται διερευνώνται, όχι μόνο βιβλιογραφικά, αλλά με την εξέταση κατάλληλων και αντιπροσωπευτικών περιπτώσεων (π.χ. κοινότητες σε κρίση κ.ο.κ.) ή τη συλλογή

πρωτογενών δεδομένων (π.χ. έρευνα ομάδες εστιασμένης συζήτησης ή ανοιχτές συνεντεύξεις κ.ο.κ.)

- iii. **Παραγωγή μιας παρέμβασης ή/και καλλιτεχνικού έργου και δράσης.** Στην περίπτωση αυτή, το ή τα ερευνητικά ερωτήματα απαντώνται με την παραγωγή ενός συγκεκριμένου καλλιτεχνικού έργου ή δράσης που επιχειρεί να αντιμετωπίσει ένα ζήτημα αποτελεσματικότερα ή με διαφορετικό τρόπο (π.χ. προσομοίωση ακρόασης επώδυνων φωνών μέσω της καλλιτεχνικής δημιουργίας)

Ο προσεκτικός και συναφής με τη φιλοσοφία του ΔΜΠΣ προσδιορισμός του θέματος, όπως είναι προφανές, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχή ολοκλήρωση της ΜΔΕ και είναι σκόπιμο να συμβουλευτείς συγκεκριμένο/η διδάσκοντα/ουσα, ή/και τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο Σπουδών σου. Η οριστική απόφαση για το θέμα κάθε ΜΔΕ λαμβάνεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του ΔΜΠΣ. Ωστόσο, παίρνοντας υπόψη και τα στενά περιθώρια εκπόνησης της ΜΔΕ, θα κληθείς από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., να συμπληρώσεις και να υποβάλεις ηλεκτρονικά στο τέλος του Εαρινού Εξαμήνου την ειδική φόρμα Δήλωσης Θέματος ΜΔΕ (Φ 2)¹. Στη δήλωση αυτή, περιλαμβάνεται ο προτεινόμενος τίτλος της προς εκπόνηση ΜΔΕ, στα ελληνικά και τα αγγλικά, μία σύντομη περίληψη του θέματος, η μεθοδολογία που προτίθεται να ακολουθήσεις, το χρονοδιάγραμμα εκπόνησης και το όνομα του/της προτεινόμενου/ης επιβλέποντα/ουσας.

Η διαδικασία αυτή στόχο έχει να σε παροτρύνει να κάνεις έγκαιρα τις επαφές σου με τους διδάσκοντες/ουσες που θα μπορούσαν να σε συμβουλέψουν για την επιλογή του θέματος ή, πιο συγκεκριμένα, να επιβλέψουν την εργασία σου και να αξιοποιήσεις το διάστημα του καλοκαιριού για να προχωρήσεις στην πρώτη διερεύνηση του θέματος και την αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας, πριν την οριστικοποίηση του θέματος.

Η ακριβής διατύπωση του τίτλου της ΜΔΕ είναι δυνατόν να αλλάξει, προκειμένου να ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν καλύτερα στο περιεχόμενο που έχει προκύψει, μετά τη διαδικασία εκπόνησης. Αυτό γίνεται ένα μήνα περίπου πριν τη δημόσια παρουσίαση και ταυτόχρονα με τον ορισμό της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Οι ενδεχόμενες αλλαγές της αρχικής διατύπωσης του τίτλου, γίνονται σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/ουσας. Αλλαγή, τέλος, της συγκεκριμένης διατύπωσης του τίτλου είναι δυνατόν να γίνει και μετά από σχετική πρόταση της Εξεταστικής Επιτροπής κατά τη διάρκεια της δημόσιας παρουσίασης.

3. ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το συγκεκριμένο ΔΜΠΣ δεν ενθαρρύνει αυτό το ενδεχόμενο.

4. ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ/ΟΥΣΑΣ

Αν και η ΜΔΕ αποτελεί μία ερευνητική εργασία που υπογράφεται και πραγματοποιείται με ευθύνη δική σου (ή της ομάδας, αν πρόκειται για ομαδική εργασία), καθοριστικός είναι ο ρόλος του/της επιβλέποντα/ουσας.

¹ Η φόρμα είναι σε μορφή fillable pdf, άρα την κατεβάζεις στον υπολογιστή σου, συμπληρώνεις τα πεδία πάνω στο αρχείο αυτό και την αποθηκεύεις, ώστε να μπορείς, στη συνέχεια να την επισυνάψεις στο e-mail που θα στείλεις στη Γραμματεία.

Η επιλογή του/της επιβλέποντα/ουσας βασίζεται, κυρίως, στην επιστημονική του/της εξειδίκευση που θα πρέπει να είναι όσο γίνεται περισσότερο σχετική με το θέμα της ΜΔΕ. Επομένως, μόλις διαμορφώσεις μία ιδέα για το θέμα, καλό είναι να συζητήσεις με τον/την ή τους/τις διδάσκοντες/ουσες που θα μπορούσαν να επιβλέψουν την εργασία σου, ή/και με τον/την Ακαδημαϊκό/ή Σύμβουλο Σπουδών ή/και με τον/την Υπεύθυνο/η της Κατεύθυνσης για να σε βοηθήσει στην επιλογή αυτή.

Προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία ορισμού του/της επιβλέποντα/ουσας, θα πρέπει να συμπεριλάβεις τις προτάσεις σου στη Φόρμα Δήλωσης Θέματος ΜΔΕ στην οποία αναφερθήκαμε και παραπάνω.

Η επιλογή του/της επιβλέποντα/της είναι ουσιαστική, ήδη από τα πρώτα βήματα που σχετίζονται με τον ακριβή προσδιορισμού του θέματος της ΜΔΕ, ώστε να πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω. Στη συνέχεια, ο/η επιβλέπων/ουσα θα σε βοηθήσει στην ανεύρεση και την επιλογή της απαραίτητης βιβλιογραφίας ή άλλων πηγών, στην επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων, στην ακαδημαϊκά αποδεκτή αποτύπωση συνολικά της εργασίας στο τεύχος της ΜΔΕ και, φυσικά, στην επεξεργασία και ολοκλήρωση της έρευνας ή της δράσης που περιλαμβάνει η ΜΔΕ.

Η πορεία εκπόνησης της ΜΔΕ αποτελεί ευθύνη δική σου (ή της ομάδας), γίνεται όμως σε άμεση συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα. Επομένως, είναι καλό η επικοινωνία μεταξύ σας να είναι συστηματική.

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της ΜΔΕ, ο/η επιβλέπων/ουσα δεν είναι δυνατόν να συνεχίσει επαρκώς την επίβλεψη, λόγω ανωτέρας βίας, σε συνεργασία με τον/την Διευθυντή /ρια του ΔΜΠΣ ορίζεται νέος/νεα επιβλέπων/πουσα από την ΕΠΣ του Δ.Π.Μ.Σ. .

Τέλος, είναι δυνατόν να ζητήσεις την αλλαγή του/της επιβλέποντα/ουσας, με επιστολή προς τη Συντονιστική Επιτροπή, αιτιολογώντας το αίτημά σου και αφού έχεις ενημερώσει σχετικά τον/ην Διευθυντή/ρια.

5. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. και με τον Κανονισμό Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, η ΜΔΕ πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέσα σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Επομένως, καλό είναι η σκέψη και η αρχική διερεύνηση θέματος και επιβλέποντα/ουσας, όπως αναλύθηκε παραπάνω, να αρχίσει ήδη από το 2^ο εξάμηνο σπουδών. Με βάση τον προβλεπόμενο φόρτο εργασίας μιας ΜΔΕ, με σωστό προγραμματισμό και συστηματική ενασχόληση, είναι δυνατόν αυτή να ολοκληρωθεί πληρώνοντας όλες τις προϋποθέσεις ποιότητας μέχρι τον Φεβρουάριο, οπότε και γίνονται, συνήθως, οι δημόσιες παρουσιάσεις. Συγκεκριμένα, η ΜΔΕ στο Δ.Π.Μ.Σ. «Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη. Επομένως, το χρονοδιάγραμμα το οποίο συμπεριλαμβάνεται στη Φόρμα Δήλωσης της ΜΔΕ και το οποίο καλό είναι, στη συνέχεια, να αναλυθεί περαιτέρω με τη βοήθεια του/της επιβλέποντα/ουσας και να ακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης, δεν αποτελεί μία τυπική υποχρέωση, αλλά ένα χρήσιμο εργαλείο οργάνωσης του χρόνου.

Εφόσον, προκύψει κάποιος πολύ σοβαρός λόγος (π.χ. λόγοι υγείας) είναι δυνατόν να ζητήσεις αναστολή σπουδών. Για να καταθέσεις το αίτημα, θα πρέπει να συμπληρώσεις τη σχετική Φόρμα Αναστολής Σπουδών (Φ5)² εξηγώντας τους λόγους για τους οποίους ζητάς την αναστολή και επισυνάπτοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά (ανάλογα με την περίπτωση. Π.χ. ιατρική γνωμάτευση). Η αναστολή αφορά τουλάχιστον ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο και η συνολική διάρκειά της εξαρτάται από τη φύση του προβλήματος. Σε κάθε άλλη περίπτωση, τον Ιανουάριο, ο/η επιβλέπων/ουσα, έχοντας πλήρη εικόνα της εξέλιξης της εργασίας σου, θα ξεκινήσει τη διαδικασία δημόσιας παρουσίασης και εξέτασης της ΜΔΕ.

Εφόσον, η εργασία δεν έχει φτάσει στο επιθυμητό επίπεδο και δεν είναι σε θέση να παρουσιαστεί δημόσια, τον Φεβρουάριο, θα συζητήσεις το θέμα με τον/την επιβλέποντα/ουσα, προκειμένου να ζητήσεις την παράταση εκπόνησης της εργασίας σου. Εφόσον καταλήξετε σε αυτό, θα συμπληρώσεις την ειδική φόρμα (Φ4)³ στην οποία:

- θα εξηγήσεις σύντομα τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν εφικτή η ολοκλήρωση της εργασίας σου σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο,
- θα παρουσιάσεις μία συνοπτική πρόοδο της εργασίας,
- θα αναφέρεις τα συγκεκριμένα προβλήματα που σε εμπόδισαν να την ολοκληρώσεις εμπρόθεσμα και
- θα αναφέρεις το πώς προτίθεσαι να προχωρήσεις

Στη συνέχεια, θα στείλεις τη συμπληρωμένη φόρμα στον/ην επιβλέποντα/ουσα σου, για να προσθέσει τα δικά του/της σχόλια και παρατηρήσεις. Εκείνος/η θα την προωθήσει, τελικά, στη Συντονιστική Επιτροπή που θα αξιολογήσει το αίτημα, λαμβάνοντας όλα τα παραπάνω υπόψη. Η τελική απόφαση για το αίτημα παράτασης θα ληφθεί στην επόμενη Συνεδρίαση της ΕΠΣ του ΔΜΠΣ.

Εφόσον το αίτημα για παράταση γίνει δεκτό, η τελική εξέταση και δημόσια παρουσίαση να πραγματοποιηθεί στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα, να οριστεί ένα νέο χρονοδιάγραμμα το οποίο είναι πολύ πιθανόν να μην προβλέπει την ίδια συχνότητα συναντήσεων μεταξύ σας, εφόσον έχεις ήδη εξαντλήσει τη βοήθεια του/της επιβλέποντα/ουσας και η αδυναμία εκπόνησης της ΜΔΕ στον προβλεπόμενο από τον Κανονισμό Σπουδών χρόνο είναι αποκλειστικά δική σου υπαιτιότητα.

6. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΜΔΕ, οποιουδήποτε από τους τρεις τύπους που αναφέρθηκαν παραπάνω, παρουσιάζεται σε μορφή ενός ολοκληρωμένου φακέλου, που περιλαμβάνει ένα κείμενο που περιλαμβάνει την παρουσίαση του θέματος και των ερευνητικών ερωτημάτων, την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας, την περιγραφή της μεθοδολογίας, την αναλυτική παρουσίαση της έρευνας ή των σταδίων παραγωγής ενός προϊόντος και, τέλος, τα συμπεράσματα ή/και

² Η φόρμα είναι σε μορφή fillable pdf, άρα την κατεβάζεις στον υπολογιστή σου, συμπληρώνεις τα πεδία πάνω στο αρχείο αυτό και την αποθηκεύεις, ώστε να μπορείς, στη συνέχεια να την επισυνάψεις στο e-mail που θα στείλεις στη Γραμματεία.

³ Η φόρμα είναι σε μορφή fillable pdf, άρα την κατεβάζεις στον υπολογιστή σου, συμπληρώνεις τα πεδία πάνω στο αρχείο αυτό και την αποθηκεύεις, ώστε να μπορείς, στη συνέχεια να την επισυνάψεις στο e-mail που θα στείλεις στον/ην επιβλέποντα/ουσα.

ορισμένες καταληκτικές παρατηρήσεις και επισημάνσεις που θέλει να κάνει ο/η φοιτητής/τρια. Ανάλογα με το είδος της ΜΔΕ, το κείμενο αυτό συνοδεύεται από παραρτήματα με τα δεδομένα της έρευνας ή το προϊόν που παράχθηκε στην κατάλληλη μορφή (π.χ. σχέδια, οπτικοακουστικό υλικό, πολυμέσα, κώδικας κτλ).

Το τι ακριβώς πρέπει να περιλαμβάνει ο φάκελος της ΜΔΕ, σε τι έκταση και σε ποια μορφή προσδιορίζεται σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα και εξαρτάται από το συγκεκριμένο θέμα που η ΜΔΕ πραγματεύεται. Σε γενικές γραμμές μία ΜΔΕ αμιγώς θεωρητική δεν μπορεί να έχει λιγότερες από 20.000 λέξεις, χωρίς τη βιβλιογραφία και τα ενδεχόμενα παραρτήματα, μία ΜΔΕ που βασίζεται σε έρευνα λιγότερες από 15.000 λέξεις, χωρίς τη βιβλιογραφία και τα ενδεχόμενα παραρτήματα και μία ΜΔΕ που συνοδεύεται από την παραγωγή ενός καλλιτεχνικού έργου λιγότερες από 10.000 λέξεις, χωρίς τη βιβλιογραφία και τα ενδεχόμενα παραρτήματα. Γενικά, το ζητούμενο δεν είναι η ποσότητα, αλλά η περιεκτικότητα και η ακαδημαϊκή επάρκεια του περιεχομένου, επομένως η μεγάλη έκταση μιας ΜΔΕ δεν εγγυάται την ποιότητά της.

Ανεξάρτητα από την έκτασή της μία ΜΔΕ περιλαμβάνει, κατά κανόνα, τα παρακάτω μέρη:

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην εισαγωγή οφείλεις να δώσεις με συνοπτικό τρόπο το θέμα της εργασίας σου, να διατυπώσεις τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία επιχειρείς να διερευνήσεις, να εξηγήσεις για ποιους λόγους έχει σημασία η εργασία σου και ποια θεωρητικά ή μεθοδολογικά κενά επιδιώκει να καλύψει. Επιπλέον, εδώ γίνεται μια συνοπτική αναφορά στη βασική μεθοδολογία που ακολούθησες για την εκπόνηση της εργασίας. Τέλος, στην εισαγωγή γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση της συνολικής δομής του φακέλου της ΜΔΕ.

B. ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Το πόσα κεφάλαια περιλαμβάνει το κείμενο της ΜΔΕ και ποιο είναι περιεχόμενό τους εξαρτάται από το είδος και το θέμα και προσδιορίζονται σε συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα. Σε κάθε περίπτωση ένα τουλάχιστον κεφάλαιο αφιερώνεται στην ανάπτυξη του θεωρητικού και μεθοδολογικού πλαισίου που σχετίζεται με τα ερευνητικά ερωτήματα που έχεις θέσει. Εφόσον η ΜΔΕ περιλαμβάνει έρευνα περιπτώσεων ή πεδίου, οπωσδήποτε στο κύριο σώμα του κειμένου αναλύεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, περιγράφονται τα στάδια υλοποίησης της μελέτης και παρατίθενται με λεπτομερή τρόπο τα αποτελέσματά της. Εφόσον η ΜΔΕ περιλαμβάνει την παραγωγή ενός προϊόντος, οπωσδήποτε στο κύριο σώμα του κειμένου αναφέρονται οι επιμέρους στόχοι που επιδιώκονται μέσω της συγκεκριμένης πρότασης, αναλύονται οι βασικές αρχές και τα εργαλεία σχεδιασμού και περιγράφονται τα στάδια εργασίας.

Γ. Αναστοχαστικά Σχόλια

Μία ΜΔΕ, από τη στιγμή που ξεκινά με ένα ή περισσότερα ερευνητικά ερωτήματα και θέτει κάποιους στόχους, δεν είναι δυνατόν να μην καταλήγει σε ορισμένα συμπεράσματα που μπορεί να λάβουν την μορφή των αναστοχαστικών σχολίων. Στα συμπεράσματα γίνεται μία σύνοψη των κυριότερων ευρημάτων της έρευνας, αποτιμάται η εμπειρία της υλοποίησης ενός προϊόντος και διατυπώνονται ορισμένες γενικές σκέψεις στις οποίες οδηγείσαι, μετά από όλη τη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας. Αναφέρονται, επίσης, οι δυσκολίες που

ενδεχομένως αντιμετωπίστηκαν, αξιολογούνται οι μεθοδολογικές επιλογές και σκιαγραφούνται δυνατότητες επέκτασης των όσων η ΜΔΕ περιλαμβάνει, σε επόμενα ερευνητικά εγχειρήματα. Είναι αναμενόμενο τα συμπεράσματα να συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τα αρχικά διατυπωμένα ερευνητικά ερωτήματα. Εδώ, με άλλα λόγια, είναι το σημείο του κειμένου όπου πρέπει να υποστηρίξεις με ποιον τρόπο η εργασία σου συνέβαλε ουσιαστικά στο επιστημονικό πεδίο μέσα στο οποίο εντάσσεται και να διατυπώσεις νέα ερωτήματα που θα πρέπει να διερευνηθούν σε μελλοντικές ερευνητικές προσπάθειες.

Δ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

Βασικό τμήμα της εκπόνησης μίας ΜΔΕ είναι η αναζήτηση, οργάνωση και αξιολόγηση των όσων έχουν ήδη κατά καιρούς ειπωθεί για το θέμα. Η βιβλιογραφία μπορεί να αφορά:

- (i) γενικά θεωρητικά κείμενα που βοηθούν να διατυπωθεί επαρκέστερα το ερευνητικό ερώτημα της ΜΔΕ και να τεθεί το πλαίσιο αρχών μέσα στο οποίο θα γίνει η πραγμάτευσή του. Π.χ. κείμενα για την κοινωνική ενδυνάμωση καταπιεσμένων ομάδων.
- (ii) συνολικές μεθοδολογικές προτάσεις που βοηθούν να επιλεγεί η καταλληλότερη μεθοδολογία για την οργάνωση και ολοκλήρωση μίας έρευνας, την επεξεργασία δεδομένων, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου . Π.χ. κείμενα για τις μεθόδους που αξιοποιούνται στον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού προγράμματος, ενός τρισδιάστατου ψηφιακού μοντέλου, για το μοντάζ ενός βίντεο.
- (iii) δημοσιευμένη παρουσίαση, σχολιασμό και αξιολόγηση περιπτώσεων που βοηθά στην καλύτερη κατανόηση θεωρητικών και μεθοδολογικών μοντέλων, στην εξοικείωση με καλές και κακές πρακτικές και, γενικότερα, στην ενημέρωση για το τι συμβαίνει στο πεδίο με το οποίο ασχολείται η ΜΔΕ. Π.χ. κείμενα που παρουσιάζουν κριτικά μία μουσειακή έκθεση, μία ψηφιακή εφαρμογή, έναν σκηνοθέτη.
- (iv) ειδικότερα για τις περιπτώσεις που η ΜΔΕ στοχεύει στην παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος, απαιτείται η αναζήτηση κειμένων που σχετίζονται με το περιεχόμενο του προϊόντος. Π.χ. αν η ΜΔΕ αφορά το σχεδιασμό μίας έκθεσης ή μίας κινητής εφαρμογής ή ενός ντοκιμαντέρ για τα αρχοντικά της Μυτιλήνης, είναι απαραίτητη η μελέτη κειμένων για την τοπική αρχιτεκτονική, για την ιστορία και την οικονομία της πόλης, κτλ.

Τα τελευταία χρόνια η βιβλιογραφική αναζήτηση γίνεται, κυρίως, στο διαδίκτυο. Παρόλα αυτά πολλά ζητήματα, όπως για παράδειγμα τα κείμενα της κατηγορίας (iv) καλύπτονται ακόμη κατά κύριο λόγο στις συλλογές των φυσικών βιβλιοθηκών (ακαδημαϊκές, δημοτικές κτλ).

Η αναζήτηση στο διαδίκτυο ξεκινά από τις ακαδημαϊκές ψηφιακές βιβλιοθήκες τις οποίες μπορείς να προσεγγίσεις μέσα από τον ιστότοπο της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου (www.lib.aegean.gr > ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ). Προκειμένου να αξιοποιηθεί η ελεύθερη πρόσβαση που έχουν εξασφαλίσει οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες σε ένα πλήθος ψηφιακού υλικού, η σύνδεση στο διαδίκτυο θα πρέπει να γίνεται μέσω VPN (Για τις σχετικές οδηγίες, βλ. www.ype.aegean.gr > μενου ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ > ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ > ΣΥΝΔΕΣΗ VPN).

Πέρα από τα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και τις επιστημονικές εκδόσεις, ιδιαίτερα χρήσιμη τα ψηφιακά αποθετήρια των πανεπιστημίων και στην πλειονότητά τους είναι ανοικτής πρόσβασης. Ειδικότερα για τις διδακτορικές διατριβές, ιδιαίτερα χρήσιμο είναι το εθνικό αποθετήριο (www.didaktorika.gr).

Πέρα από την αναζήτηση στα ακαδημαϊκά αποθετήρια και στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, προφανώς, η αναζήτηση στο διαδίκτυο προσφέρει και έναν τεράστιο αριθμό άλλων στοιχείων που παρέχονται σε ιστότοπους ιδιωτικών και δημόσιων φορέων και οργανισμών, σε προσωπικά ιστολόγια, σε ειδησεογραφικούς ιστότοπους, στα κοινωνικά δίκτυα κτλ. Αν και το υλικό που εντοπίζεται σε όλα αυτά μπορεί να είναι πολύτιμο και σε ορισμένες εργασίες εντελώς απαραίτητο, η αξιοποίησή του απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Γενικά, η υπερπροσφορά πληροφορίας αυξάνει την ανάγκη υιοθέτησης πολύ αυστηρών κριτηρίων αξιολόγησής της. Καθώς δεν υπάρχει ένα οικουμενικό σύστημα κριτηρίων, καλό θα είναι για το θέμα αυτό να συμβουλευέσαι τον/την επιβλέποντα/ουσα.

Είναι λογικό, έχοντας τα ελληνικά ως μητρική γλώσσα η πλειονότητα των φοιτητών/τριών να αισθάνεται πιο άνετα με τη μελέτη κειμένων στα ελληνικά. Παρόλα αυτά, είναι γεγονός ότι στα θέματα που κατά κανόνα θίγονται στο Δ.Π.Μ.Σ. «Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη» ένα μεγάλο μέρος της σημαντικότερης βιβλιογραφίας είναι γραμμένη σε άλλες γλώσσες και ιδίως στα αγγλικά. Παρά την όποια δυσκολία, συνιστάται έντονα να γίνεται προσπάθεια μελέτης της ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας προκειμένου να εξασφαλίζεται η επιδιωκόμενη θεωρητική και μεθοδολογική επάρκεια της ΜΔΕ.

Ανεξάρτητα από το είδος και την έκταση της εργασίας θα πρέπει, οπωσδήποτε, να αναφέρονται αναλυτικά, όλα τα κείμενα και οι κάθε είδους πηγές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας. Ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να γίνει αυτό περιγράφεται παρακάτω.

7. ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας σου, θα πρέπει, σύμφωνα με τον Κανονισμό, να στείλεις στα τρία μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής το κείμενο της ΜΔΕ και τα όποια απαραίτητα συμπληρωματικά αρχεία (σχέδια, εικόνες, βίντεο κτλ). Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής θα πρέπει να έχουν στα χέρια τους την ΜΔΕ, το αργότερο δέκα πέντε μέρες πριν την ημερομηνία παρουσίασης.

Μετά και την δημόσια υποστήριξη της ΜΔΕ και την ενσωμάτωση παρατηρήσεων που είναι δυνατόν να γίνουν από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, θα πρέπει να καταθέσεις έναν τελικό φάκελο σε ηλεκτρονική μορφή στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ.. Ο τελικός φάκελος περιλαμβάνει το κείμενο της εργασίας σε pdf και τα υπόλοιπα συμπληρωματικά αρχεία στις κατάλληλες μορφές.

Το αρχείο του κειμένου ονομάζεται με την εξής λογική: [έτος]_[επίθετο φοιτητή/τριας με λατινικούς χαρακτήρες]_KEIMENO.pdf. Αντίστοιχα ονομάζονται και τα υπόλοιπα συνοδευτικά αρχεία αναφέροντας αντί για τη λέξη «KEIMENO» το είδος του αρχείου (π.χ. «BINTEO»).

Ειδικότερα για το κείμενο, η φιλοσοφία και τα επιστημονικά πεδία του Δ.Π.Μ.Σ. δεν ταιριάζουν με την επιβολή μιας μοναδικής αισθητικής στα τεύχη των ΜΔΕ. Ο/η κάθε

φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να επιλέξει την εικόνα του κειμένου και την μορφοποίηση που ταιριάζει καλύτερα στο θέμα της εργασίας του/της. Παρόλα αυτά, οι όποιες επιλογές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

7.1. ΓΕΝΙΚΑ

Να χρησιμοποιείς μία ευανάγνωστη γραμματοσειρά, η οποία να παραμένει σταθερή σε όλο το κείμενο, με τη δυνατότητα χρήσης μίας δεύτερης για τους τίτλους. Τα γράμματα του κειμένου να είναι 12 στιγμών, το διάστιχο 1,15 ή 1,5 και τα περιθώρια της σελίδας 2-2,5 εκατοστά. Να υπάρχει, οπωσδήποτε, αρίθμηση στις σελίδες του κειμένου.

7.2. ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Περιλαμβάνει, τουλάχιστον

- Τον τίτλο -και τον υπότιτλο, εφόσον υπάρχει-
- Το όνομα του συγγραφέα
- Τον τίτλο του Δ.Π.Μ.Σ., δηλαδή: «Δ.Π.Μ.Σ. στην Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη»
- Τόπο και χρόνο

7.3. ΕΣΩΦΥΛΛΟ

Περιλαμβάνει, οπωσδήποτε

- Τον τίτλο -και τον υπότιτλο, εφόσον υπάρχει-
- Το όνομα του/της συγγραφέα
- Τον τίτλο του Δ.Π.Μ.Σ., δηλαδή: «Δ.Π.Μ.Σ. στην Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη»
- Το «Πανεπιστήμιο Αιγαίου»
- Το «Τμήμα Κοινωνιολογίας»
- Το «Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών»
- Το όνομα του/της επιβλέποντα/ουσας
- Τόπο και χρόνο

7.4. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ο αναλυτικός και ακριβής πίνακας περιεχομένων είναι καθοριστικός για να κατανοήσει εξ αρχής ο/η αναγνώστης/τρια την αναλυτική δομή της εργασίας και για να διευκολύνει γενικότερα την πλοήγησή του/της στο κείμενο. Με τη χρήση του εργαλείου του Word (ΑΝΑΦΟΡΕΣ>ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ), η δημιουργία του πίνακα είναι εξαιρετικά απλή διαδικασία.

7.5. ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Μετά το εσώφυλλο και την ενδεχόμενη σελίδα της αφιέρωσης, ακολουθεί σύντομη περίληψη 300 λέξεων στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Στην περίληψη γίνεται μία συνοπτική παρουσίαση της εργασίας με σαφή και περιεκτικό τρόπο. Η ίδια αυτή περίληψη θα αξιοποιηθεί στο ψηφιακό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Αιγαίου και είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς αποτελεί την «ταυτότητα» της ΜΔΕ και το πρώτο πράγμα -ίσως και το τελευταίο- που θα δουν οι εν δυνάμει αναγνώστες.

Συνήθως σε μια περίληψη πρέπει να κάνεις μια σύντομη εισαγωγή στο θέμα που διερευνάς, να εξηγήσεις σύντομα γιατί το θέμα είναι σημαντικό, ποιο ερευνητικό κενό επιχειρεί αν προσεγγίσει η ΜΔΕ, ποια είναι τα ερευνητικά ερωτήματα και οι στόχοι της εργασίας, να κάνεις μια συνοπτική αναφορά στη μεθοδολογία που ακολούθησες και στα βασικά σου ευρήματα. Πρέπει τέλος, με κάποιον τρόπο να είναι σαφές το κυρίαρχο μήνυμα που θέλεις να διατυπώσεις.

Η κάθε μία περίληψη ακολουθείται από πέντε τουλάχιστον λέξεις-κλειδιά στις δύο γλώσσες αντίστοιχα.

7.6. ΚΥΡΙΩΣ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέρα από τις γενικές οδηγίες για τη μορφοποίηση που αναφέρθηκαν παραπάνω, ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στη σαφή αποτύπωση της δομής του κειμένου. Οι τίτλοι και οι υπότιτλοι θα πρέπει να οριστούν με σχολαστικότητα και ανάλογα με την τάξη τους να αποκτήσουν τη σχετική αρίθμηση:

1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1.1. ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ

1.1.1.ΥΠΟ-ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η αντιστοίχιση των τίτλων και υποτίτλων με τα κατάλληλα στυλ του Word (μενού ΚΕΝΤΡΙΚΗ>ΣΤΥΛ>Επικεφαλίδα 1/Επικεφαλίδα 2/Επικεφαλίδα 3...) εξασφαλίζει τόσο τη διακριτή μορφοποίησή τους, όσο και την αυτόματη χρήση τους στον Πίνακα Περιεχομένων.

Το κείμενο είναι δυνατόν να περιλαμβάνει σημειώσεις με τη μορφή υποσημειώσεων (και όχι σημειώσεων τέλους), χρησιμοποιώντας και πάλι το σχετικό εργαλείο του Word (μενού ΑΝΘΕΩΡΗΣΗ>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗΣ). Οι υποσημειώσεις θα έχουν συνεχή αρίθμηση σε όλη την έκταση του κειμένου.

Οι πίνακες και οι κάθε είδους εικόνες μπορεί είτε να ενσωματωθούν στο κείμενο είτε να παρατεθούν συνολικά στο τέλος, με τη μορφή παραρτήματος. Σε κάθε περίπτωση, τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να είναι αριθμημένα με σαφήνεια (π.χ. ΠΙΝΑΚΑΣ 1/ΕΙΚΟΝΑ 1 κ.ο.κ.). Εκτός από τον χαρακτηρισμό και την αρίθμηση, εφόσον είναι απαραίτητο, οι εικόνες και οι πίνακες μπορεί να συνοδεύονται και από κάποια επεξηγηματική λεζάντα.

Μέσα στο κείμενο, θα πρέπει οπωσδήποτε να γίνεται αναφορά στις βιβλιογραφικές πηγές που χρησιμοποιήθηκαν, στο σχετικό σημείο του κειμένου. Για να μη διακόπτεται η ροή του κειμένου, οι πηγές παρατίθενται με όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες στο τέλος του κειμένου, στο τμήμα της Βιβλιογραφίας (βλ. παρακάτω). Μέσα, στο κείμενο δίνεται με περιληπτικό τρόπο ένα στοιχείο με βάση το οποίο ο αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει στο τμήμα της Βιβλιογραφίας και να δει την πλήρη αναφορά.

7.7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αν και η ΜΔΕ αποτελεί μία πρωτότυπη εργασία, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, βασίζεται στη μελέτη, αξιολόγηση, σχολιασμό και αξιοποίηση ενός πλήθους πηγών. Αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της ακαδημαϊκής έρευνας η συστηματική, ακριβής και αναλυτική παράθεσή τους στο τέλος του κειμένου της ΜΔΕ.

Το κυριότερο μέρος των πηγών, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, αποτελούν τα κείμενα άλλων μελετητών, με τη μορφή άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά, βιβλίων, διδακτορικών διατριβών, ανακοινώσεων σε επιστημονικά συνέδρια κτλ. Ανάλογα με το είδος τους, οι βιβλιογραφικές πηγές παρατίθενται σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο σύστημα που έχεις επιλέξει (APA ή Αριθμητικό) και επισυνάπτονται. Σε κάθε περίπτωση, έχει σημασία η πιστή υιοθέτηση των κανόνων επειδή αποτελεί μία κωδικοποίηση απαραίτητη για να κατανοήσει ο/η αναγνώστης/τρια σε ποιες προηγούμενες μελέτες, προτάσεις και συμπεράσματα στηρίζονται τα όσα αναφέρονται στο κείμενο της ΜΔΕ.

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται για τον τρόπο αναφορά σε πηγές του διαδικτύου, ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, δημοσίευτες εκθέσεις κτλ για τις οποίες υπάρχουν αναλυτικές οδηγίες σε κάθε σύστημα.

Χωριστά από τις βιβλιογραφικές πηγές, στο σημείο αυτό της ΜΔΕ, παρατίθενται και όλες οι άλλες πηγές, όπως αρχειακό υλικό, νομοθεσία κτλ.

Η χρήση των σχετικών εργαλείων του Word (μενού ΑΝΑΦΟΡΕΣ>ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ) ή μίας από τις ψηφιακές εφαρμογές που κυκλοφορούν δωρεάν (π.χ. Zotero, Mendeley) διευκολύνει σημαντικά τη δουλειά αυτή και εξασφαλίζει την πιστή τήρηση των κανόνων του επιλεγμένου βιβλιογραφικού συστήματος.

Για τις βιβλιογραφικές αναφορές θα πρέπει να ακολουθείται ένα ακαδημαϊκά αποδεκτό στυλ. Ειδικότερα, προτείνεται η χρήση ενός από τα δύο στυλ των οποίων οι γενικές αρχές περιγράφονται στη συνέχεια:

APA

Το πιο συνηθισμένο στυλ στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Προβλέπει δύο περιπτώσεις αναφορών μέσα στο κείμενο:

- (i) Μέσα σε παρένθεση το επίθετο του συγγραφέα και τον χρόνο έκδοσης μετά από κόμμα: «...το θέμα της γέννησης των μουσείων είναι σημαντικό για την κατανόηση του κοινωνικού τους ρόλου (Bennett, 1987)...». Ανάλογα με την περίπτωση είναι δυνατόν μέσα στην παρένθεση να περιλαμβάνονται ο αριθμός της σελίδας ή/και σύντομα σχόλια: «...Αξίζει να αναφερθεί κανείς στην περίπτωση του Λούβρου (βλ. ενδεικτικά Bennett, 1987 σελ. 128-134)...»
- (ii) Το όνομα του συγγραφέα εντάσσεται στη ροή του κειμένου και ακολουθεί παρένθεση με τον χρόνο έκδοσης μόνο: «... Σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές απόψεις που διατυπώνει ο T. Bennett (1987)...»

Στο τέλος του κειμένου όλες οι πηγές που αναφέρονται στο κείμενο παρατίθενται με αλφαβητική σειρά στην πλήρη τους μορφή (βλ. παρακάτω).

Για πιο λεπτομερείς οδηγίες του συστήματος APA βλέπε στο <https://apastyle.apa.org>.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ένα από τα κείμενα που μελετούμε αναφέρεται σε μία άλλη βιβλιογραφική πηγή που, αν και είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και για την παρούσα εργασία, δεν είναι δυνατό να εντοπιστεί, όπως, για παράδειγμα, στην περίπτωση ενός βιβλίου που δεν είναι δυνατό να βρεθεί στις βιβλιοθήκες στις οποίες έχει πρόσβαση ο φοιτητής. Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει η δυνατότητα έμμεσης παραπομπής με τη μορφή (Koldeway, 1895 στο Κοντής, 1976). Σε αυτή την περίπτωση -που γενικά πρέπει να αποφεύγεται- η πρωτογενής

πηγή δεν περιλαμβάνεται στη λίστα των βιβλιογραφικών πηγών στο τέλος, επειδή αυτό δίνει την παραπλανητική εντύπωση ότι ο φοιτητής έχει μελετήσει ολόκληρη την πρωτογενή πηγή.

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται η παράθεση μέσα στο κείμενο αυτούσιων τμημάτων από μία βιβλιογραφική πηγή. Σε αυτή την περίπτωση δεν αρκεί μόνο η παραπομπή, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, αλλά απαιτείται και η σαφής σχετική επισήμανση. Κατά κανόνα, χρησιμοποιούμε εισαγωγικά και αν η παράθεση έχει σημαντική έκταση (πχ τέσσερις – πέντε γραμμές), συνήθως μπαίνει σε ξεχωριστή παράγραφο και συχνά με διαφορετική μορφοποίηση (π.χ. αριστερή εσοχή, πλάγια γράμματα κ.ά.). Εάν παραληφθεί ένα τμήμα του κειμένου της πηγής και αυτό επισημαίνεται, συνήθως με αποσιωπητικά ή με αποσιωπητικά μέσα σε αγκύλη. Αν η παράθεση προέρχεται από ξενόγλωσσο κείμενο, είθισται να αναφέρεται ο μεταφραστής (συχνά ο ίδιος ο συγγραφέας της ΜΔΕ). Εξυπακούεται ότι στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να μην παραποιηθεί κατά τη μετάφραση ή με την παράλειψη τμημάτων του κειμένου το νόημα του παραθέματος.

7.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τα παραρτήματα χρησιμοποιούνται για την παράθεση εκτεταμένων περιγραφών, πινάκων, καταλόγων, αναλυτικών δεδομένων κτλ. Γενικά, όταν η αναλυτική παράθεση ενός σώματος πληροφοριών, είναι δυνατόν να διασπάσει τη ροή του κειμένου και να εμποδίζει τον αναγνώστη να παρακολουθήσει την ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας του συγγραφέα, είναι προτιμότερο να μπει σε ένα παράρτημα. Σε παράρτημα, επίσης, παρατίθενται τα ερωτηματολόγια, όπως και η αναλυτική απομαγνητοφώνηση συνεντεύξεων που χρησιμοποιούνται σε μία κοινωνική έρευνα.

8. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας, και δέκα πέντε μέρες πριν την παρουσίαση, πρέπει να στείλεις τον φάκελο της ΜΔΕ στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Αυτή εκτός από τον/την επιβλέποντα/ουσα και ενδεχομένως τον/την συνεπιβλέποντα/ουσα, περιλαμβάνει και άλλα δύο (ή άλλο ένα) μέλη που ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος Κοινωνιολογίας, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Δ.Π.Μ.Σ. που πραγματοποιείται αμέσως πριν το διάστημα των παρουσιάσεων. Ο ορισμός των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής βασίζεται στο θέμα και την φύση της ΜΔΕ και λαμβάνει υπόψη τις προτάσεις του/της επιβλέποντα/ουσας.

Το τελευταίο στάδιο ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκπόνησης της ΜΔΕ είναι η δημόσια υποστήριξή της. Αυτή περιλαμβάνει τη σύντομη παρουσίαση της εργασίας μπροστά στην τριμελή Εξεταστική Επιτροπή και στο κοινό, την οποία ακολουθεί συζήτηση. Η δημόσια υποστήριξη είναι ουσιαστική, επειδή είναι η ευκαιρία να αποδείξεις ότι ελέγχεις το θέμα που πραγματεύτηκες, ότι έχεις κατανοήσει τα όσα διάβασες, έχεις πλήρη συνείδηση των σταδίων της εργασίας σου και είσαι σε θέση να υποστηρίξεις με σαφήνεια και πειστικότητα τις απόψεις, τις προτάσεις και τη δουλειά σου.

Η παρουσίαση είναι προφορική και δεν επιτρέπεται η ανάγνωση κειμένου, αν και έχεις τη δυνατότητα να συμβουλευέσαι τις σημειώσεις σου. Η παρουσίαση διαρκεί 25 λεπτά -εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις που η φύση της εργασίας απαιτεί περισσότερο χρόνο- και ο

χρόνος τηρείται με αυστηρότητα επειδή η δυνατότητά σου να επιλέξεις το τι θα περιλάβεις στην παρουσίαση, ώστε να επαρκούν τα 25 λεπτά, αποτελεί ένα από τα κριτήρια αξιολόγησής σου. Έτσι κι αλλιώς, η προφορική παρουσίαση δεν αποτελεί μία εκτεταμένη περίληψη του γραπτού κειμένου. Απαιτεί την επεξεργασία μίας ανεξάρτητης από το κείμενο δομής και σύνθεσης στοιχείων, ώστε να προκύψει ένα σύντομο αλλά περιεκτικό αποτέλεσμα που λαμβάνει, επιπλέον, υπόψη ότι το κοινό *ακούει* και δεν *διαβάζει*. Αυτό το τελευταίο δεδομένο, οδηγεί, για παράδειγμα, στην αποφυγή μεγάλων περιόδων, στη χρήση φράσεων που βοηθούν την παρακολούθηση του συλλογισμού, την αποφυγή δύσκολης ορολογίας, όταν δεν απαιτείται, κ.ο.κ.

Κατά κανόνα, ο προφορικός λόγος συνοδεύεται από μία παρουσίαση σε PowerPoint. Η παρουσίαση αυτή δεν πρέπει να περιέχει σε γραπτή μορφή τα όσα λέγονται προφορικά. Ο ρόλος της είναι να βοηθά το κοινό να παρακολουθεί τον προφορικό λόγο, μέσω σύντομων λεκτικών σχολίων / λέξεων κλειδιά, μέσω διαγραμμάτων που απεικονίζουν σχέσεις ανάμεσα σε έννοιες και διαδικασίες και μέσω εικόνων που εικονογραφούν ή/και τεκμηριώνουν τα όσα λέγονται.

Στις περιπτώσεις που η ΜΔΕ περιλαμβάνει την παραγωγή καλλιτεχνικής δημιουργίας, το PowerPoint περιλαμβάνει το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο, τις αρχές σχεδιασμού και τις γενικές επιλογές και τα στάδια της εργασίας και συνοδεύεται από την επίδειξη του ίδιου του προϊόντος, με τον κατάλληλο για την περίπτωση τρόπο.

Μετά την παρουσίαση, ακολουθούν ερωτήσεις και σχόλια τόσο από την εξεταστική επιτροπή, όσο και από το κοινό. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης είναι δυνατόν να προκύψουν παρατηρήσεις και να επισημανθούν λάθη τα οποία, εκτός από την επίπτωσή τους στην αξιολόγηση, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την τελική κατάθεση του φακέλου της ΜΔΕ. Η συζήτηση διαρκεί περίπου μισή ώρα και, στη συνέχεια, η Εξεταστική Επιτροπή αποσύρεται για να αξιολογήσει τη ΜΔΕ.

9. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Εξεταστική Επιτροπή αξιολογεί συνολικά τον φάκελο της ΜΔΕ και την προφορική παρουσίασή της και αποφασίζει εάν η ΜΔΕ γίνεται αποδεκτή ή όχι, και έχει το δικαίωμα: (i) να αποδεχτεί την ΜΔΕ ως έχει, (ii) να την παραπέμψει για επανεξέταση στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, (iii) να την απορρίψει.

Τα κριτήρια αξιολόγησης της ΜΔΕ είναι τα ακόλουθα:

ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- i. Η πρωτοτυπία του θέματος και η σαφής διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων
- ii. Η έκταση και η ποιότητα της βιβλιογραφίας και των πηγών που αξιοποιήθηκαν. Η κριτική κατανόησή τους και η δυνατότητα διαχείρισης και αξιοποίησής τους
- iii. Η αναλυτική και η συνθετική δυνατότητα και η δυνατότητα δομημένης ανάπτυξης του συνολικού συλλογισμού που αναπτύσσεται στην εργασία. Η σαφήνεια στην παρουσίαση της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε
- iv. Η γλωσσική ορθότητα και σαφήνεια η χρήση της κατάλληλης ορολογίας

- v. Η χρήση κατάλληλης εικονογράφησης, η σαφής διάκριση των εννοτήτων και η συνολική διαχείριση του τεύχους

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ (εφόσον υπάρχει)

- i. Η σαφήνεια στη διατύπωση των ερωτημάτων της έρευνας
- ii. Η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας συλλογής των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων
- iii. Η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας επεξεργασίας των δεδομένων
- iv. Η ύπαρξη ουσιαστικών συμπερασμάτων
- i. Ο βαθμός ολοκλήρωσης των αρχικά διατυπωμένων στόχων. Λαμβάνοντας υπόψη τις μεγάλες και ποικίλες απαιτήσεις ενός σύνθετου προϊόντος είναι δυνατόν εξ αρχής να επιδιώκεται η ολοκλήρωση του προϊόντος μόνο μέχρι ένα στάδιο, ανάλογα με το πώς έχει διατυπωθεί ο στόχος της εργασίας.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Τελικά η βαθμολογία διαμορφώνεται ως εξής:

- i. ΚΕΙΜΕΝΟ (βαρύτητα 80/100 ή 30/100 εφόσον υπάρχει προϊόν)
[Βαθμός 0-4 σημαίνει ότι κρίνεται *ανεπραγές*, βαθμός 5 – 6 σημαίνει ότι κρίνεται *στοιχειώδες*, βαθμός 7 – 8 σημαίνει ότι κρίνεται *ικανοποιητικό*, βαθμός 9 - 10 σημαίνει ότι κρίνεται *άριστο*]
- ii. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ (εφόσον υπάρχει, βαρύτητα 50/100)
[Βαθμός 0-4 σημαίνει ότι κρίνεται *ανεπραγές*, βαθμός 5 – 6 σημαίνει ότι κρίνεται *στοιχειώδες*, βαθμός 7 – 8 σημαίνει ότι κρίνεται *ικανοποιητικό*, βαθμός 9 - 10 σημαίνει ότι κρίνεται *άριστο*]
- iii. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ (βαρύτητα 20/100)
[Βαθμός 0-4 σημαίνει ότι κρίνεται *απαράδεκτη*, βαθμός 5 – 6 σημαίνει ότι κρίνεται *στοιχειώδης*, βαθμός 7 – 8 σημαίνει ότι κρίνεται *ικανοποιητική*, βαθμός 9 - 10 σημαίνει ότι κρίνεται *άριστη*]

10. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Η ΜΔΕ είναι πρωτότυπη. Ωστόσο, πάντοτε στηρίζεται στην υπάρχουσα επιστημονική βιβλιογραφία, την οποία ο/η φοιτητής/τρια προσπαθεί να επεξεργαστεί/ αναλύσει/ συνθέσει. Ο τρόπος της επεξεργασίας/ ανάλυσης/ σύνθεσης αποτελεί επιλογή του/της φοιτητή/τριας. Όμως καθετί που ο/η φοιτητής/τρια έχει αντλήσει από την βιβλιογραφία πρέπει να παραπέμπεται με σαφήνεια ως προς τη βιβλιογραφική του προέλευση. Απαγορεύεται αυστηρά μια οποιαδήποτε ακαδημαϊκή εργασία (όπως η διπλωματική) να περιέχει ακόμα και παραφρασμένα αποσπάσματα άλλων βιβλιογραφικών πηγών (επιστημονικών άρθρων, βιβλίων, κλπ) χωρίς να αναφέρεται ρητά και με ακρίβεια ο/η συγγραφέας και η πηγή τους. Το αντίθετο (συμπερίληψη ξένων αποσπασμάτων χωρίς αναφορά βιβλιογραφικής πηγής) συνιστά αντιγραφή/ λογοκλοπή (plagiarism) και θεωρείται μέγιστο ατόπημα στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

11. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Η ΜΔΕ αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία σου, αλλά στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης εκχωρείς στο πανεπιστήμιο, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς

και ερευνητικούς σκοπούς, χωρίς αντάλλαγμα και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του/της συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεσή σου. Οι δημιουργοί διατηρούν το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών τους δικαιωμάτων.

Μπορείς να ζητήσεις από το Τμήμα Βιβλιοθήκης, την αναβολή δημοσίευσης της ΜΔΕ σου στο Αποθετήριο μέχρι και 3 χρόνια όταν:

- Θέλεις να υποβάλεις μέρος της εργασίας προς δημοσίευση σε επιστημονικά δημοσιεύματα (π.χ. περιοδικά) ή σε κάποιο συνέδριο.
- Έχεις υποβάλει μέρος του έργου σε διαδικασία κατοχύρωσης, π.χ. σε περιπτώσεις πατέντας.
- Διαπραγματεύεσαι την εμπορική εκμετάλλευση μέρους του έργου.
- Έχεις κάποιο άλλο σοβαρό λόγο, τον οποίο θα πρέπει να αναφέρεις.

Μέχρι τη λήξη του χρονικού αυτού διαστήματος, στο Αποθετήριο θα είναι αναρτημένα μόνο τα στοιχεία περιγραφής της εργασίας, ενώ αφού περάσουν τρία χρόνια θα αναρτάται το πλήρες κείμενο της ΜΔΕ.

Από την άλλη πλευρά μετά την ολοκλήρωση της ΜΔΕ έχεις την υποχρέωση να αναφέρεις σε δημόσιες παρουσιάσεις της το όνομα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του Τμήματος Κοινωνιολογίας, το όνομα του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών Παν/μιο Δυτικής Μακεδονίας, το όνομα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, της Ειδίκευσης, και το όνομα του/της επιβλέποντος/ουσας.

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Μετά την ολοκλήρωση όλων των παραπάνω σταδίων και προκειμένου να προχωρήσεις στην αποφοίτηση και την ορκωμοσία θα πρέπει:

A. να καταθέσεις έναν τελικό φάκελο της ΜΔΕ σε ηλεκτρονική μορφή στη **Βιβλιοθήκη** του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες που παρατίθενται στον ιστότοπο της Βιβλιοθήκης (<https://www.lib.aegean.gr/el/katathesi-tekmirioy-gkrizas-vivliografias>). Για τον φάκελο ισχύουν όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω για την κατάθεση της ΜΔΕ στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ..

B. να καταθέσεις υλικό στη **Γραμματεία** σε ψηφιακή μορφή υλικό που περιλαμβάνει:

- Το **κείμενο** της ΜΔΕ σε μορφή **pdf** [όνομα αρχείου: ΕΤΟΣ_ΕΠΙΘΕΤΟ_ΟΝΟΜΑ_ΚΕΙΜΕΝΟ.pdf, π.χ. 2023_ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ_ΜΑΡΙΑ_ΚΕΙΜΕΝΟ.pdf]
- Εφόσον η εργασία περιλαμβάνει και τη δημιουργία ενός **προϊόντος** [όνομα αρχείου: ΕΤΟΣ_ΕΠΙΘΕΤΟ_ΟΝΟΜΑ_ΒΙΝΤΕΟ.mp4, π.χ. 2023_ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ_ΜΑΡΙΑ_ΒΙΝΤΕΟ.mp4]:
 - Εάν πρόκειται για μια ολοκληρωμένη ψηφιακή εφαρμογή, ένα **βίντεο** με την παρουσίαση της εφαρμογής

- Εάν πρόκειται για την παραγωγή ταινίας, το βίντεο ή ένα τρέιλερ της ταινίας
- Εάν πρόκειται για το σχεδιασμό ενός προϊόντος, εκτός από ψηφιακή εφαρμογή ή ταινία, (π.χ. εκπαιδευτικό πρόγραμμα, έκθεση κτλ.) ένα βίντεο παρουσίασης του προϊόντος που μπορεί να προκύψει από την εξαγωγή σε μορφή βίντεο ορισμένων διαφανειών από το powerpoint που χρησιμοποιήσατε κατά τη δημόσια εξέταση της ΜΔΕ
- Σε κάθε περίπτωση, το **powerpoint** που παρουσίασες, κατά τη δημόσια εξέταση της ΜΔΕ, σε μορφή pdf [όνομα αρχείου: ΕΤΟΣ_ΕΠΙΘΕΤΟ_ΟΝΟΜΑ_ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.pdf, π.χ. 2023_ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ_ΜΑΡΙΑ_ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.pdf].

Τα δύο ή τρία αρχεία (κείμενο, παρουσίαση και -εφόσον απαιτείται- βίντεο) θα πρέπει στη συνέχεια να τα μετατρέψεις σε ένα αρχείο zip [με όνομα ΕΤΟΣ_ΕΠΙΘΕΤΟ_ΟΝΟΜΑ.zip, π.χ. 2023_ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ_ΜΑΡΙΑ_ΒΙΝΤΕΟ.zip] και να το στείλεις στη Γραμματεία με e-mail

Εφόσον έχεις αντίρρηση να χρησιμοποιηθεί μέρος του υλικού που καταθέτεις για την προβολή του Δ.Π.Μ.Σ. (π.χ. ανάρτηση στον ιστότοπο ή τα social media του Δ.Π.Μ.Σ.), θα πρέπει να το δηλώσεις στο συνοδευτικό έγγραφο (**Γ25γ**).

13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Συνοπτικά τα βήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία της ΜΔΕ από την αρχή έως και την ολοκλήρωσή της είναι τα παρακάτω:

1	Αρχικές συζητήσεις για την αναζήτηση θέματος και επιβλέποντα/ουσας	Κατά τη διάρκεια του 2 ^{ου} εξαμήνου σπουδών ⁴
2	Υποβολή της Φόρμας Δήλωσης Θέματος ΜΔΕ	Τέλος 2 ^{ου} εξαμήνου σπουδών
3	Επικαιροποίηση της Φόρμας Δήλωσης Θέματος ΜΔΕ	Πριν την έναρξη του 3 ^{ου} εξαμήνου
4	Έγκριση θέματος και επιβλέποντα/ουσας από την ΕΠΣ	Με την έναρξη του 3 ^{ου} εξαμήνου
5	Τελική διατύπωση τίτλου και ορισμός τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής	Πριν το τέλος του 3 ^{ου} εξαμήνου
6	Αποστολή εργασίας στην Εξεταστική Επιτροπή	15 μέρες πριν την παρουσίαση
7	Δημόσια παρουσίαση	Φεβρουάριος
8	Κατάθεση υλικού στη Γραμματεία	Το αργότερο ένα μήνα μετά την παρουσίαση
9	Κατάθεση αντιγράφου στη Βιβλιοθήκη	Το αργότερο ένα μήνα μετά την παρουσίαση

⁴ Για τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, βλ. στο τρέχον Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο που θα βρεις στον ιστότοπο του Δ.Π.Μ.Σ..

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

Η λέξη λογοκλοπή (plagiarism) προέρχεται από την Λατινική λέξη *plagiarius*, που σημαίνει «απαγωγέας». Όταν κάποιος προβαίνει σε λογοκλοπή κλέβει κάποιον, όχι μόνο τις ιδέες του. Η λογοκλοπή είναι η χρήση των ιδεών και των λέξεων τρίτων χωρίς αυτή να συνοδεύεται από ξεκάθαρη αναγνώριση⁵ της πηγής αυτής της πληροφορίας, είτε αυτό γίνεται εκούσια είτε ακούσια και δεν είναι ποτέ αποδεκτή στην ακαδημαϊκή γραφή.

Μια κοινή λανθασμένη αντίληψη είναι πως μόνο η ακριβής αντιγραφή λέξεων από μια έντυπη πηγή αποτελεί λογοκλοπή. Η απαίτηση αναγνώρισης πηγών είναι πολύ ευρύτερη. Πιο συγκεκριμένα, είναι σημαντικό να κατανοήσετε πως πρέπει να αναγνωρίζονται τόσο οι πηγές ιδεών – απόψεων, θεωριών, γεγονότων, κλπ. – όσο και λέξεων. Οι πηγές ιδεών και λέξεων μπορεί να έχουν διαφορετική μορφή, καθεμία εκ των οποίων απαιτεί κατάλληλη αναγνώριση (αναφορά ή παραπομπή) προκειμένου να αποφευχθεί η λογοκλοπή.

Οι πηγές πληροφοριών μπορούν να έχουν τη μορφή: προφορικού λόγου, όπως το περιεχόμενο συζητήσεων και συνεντεύξεων, γραπτού λόγου συμπεριλαμβανομένων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) και περιεχομένου ιστοσελίδων καθώς και δημοσιευμένων και έντυπων υλικών, πολυμέσων όπως ταινίες, μουσική και φωτογραφίες, και διαφορετικών μέσων έκφρασης ιδεών και στοιχείων, όπως στατιστικά δεδομένα, γραφήματα, σχεδιαγράμματα, πίνακες, χάρτες, κλπ.

Υπάρχουν δυο τύποι λογοκλοπής:

- Η λογοκλοπή ολόκληρης πηγής που αναφέρεται στον ισχυρισμό πως το σύνολο της εργασίας ενός τρίτου είναι το αποτέλεσμα της δικής σου δουλειάς. Η λογοκλοπή ολόκληρης πηγής περιλαμβάνει ακόμα τον ισχυρισμό πως είσατε ο δημιουργός πληροφοριών όπως μια θεωρητική προσέγγιση, μια ερευνητική μεθοδολογία, ένα σχεδιάγραμμα ή ένα επιστημονικό θεώρημα.
- Η μερική αντιγραφή συμβαίνει όταν εισάγεις στην εργασία σου ακριβείς λέξεις ή το ακριβές περιεχόμενο μιας πηγής χωρίς να αναφέρεσαι στην πηγή προέλευσής τους. Αυτό μπορεί να σημαίνει αντιγραφή από μια ηλεκτρονική ή μια έντυπη πηγή, αυτολεξεί επανάληψη μιας συζήτησης, του περιεχομένου μιας συνέντευξης, κλπ. η χρήση μιας φωτογραφίας, ενός βίντεο, ή άλλου είδους πολυμέσων.

Θεωρούμε δεδομένο ότι δεν έχεις σκοπό να προβείς σε κάποια μορφή λογοκλοπής. Επομένως, για να αποφύγεις την ακούσια λογοκλοπή, φρόντισε να αναγνωρίζεις με τον ενδεδειγμένο τρόπο κάθε μορφή βοήθειας που δέχεσαι από κάποιον άλλο, ή μια ιδέα ή ένα σχέδιο ενός τρίτου. Αν έχεις απορίες ή αμφιβολίες σχετικά με το ποιες πληροφορίες χρειάζεται να αναγνωρίζεις και ποιες όχι, ρώτησε τον/την επιβλέποντα/ουσα.

Πολλοί είναι εκείνοι που πιστεύουν πως εκφράζοντας ένα κείμενο ή μια ιδέα με «δικές τους λέξεις» αποφεύγουν το ζήτημα της λογοκλοπής. Αυτό επίσης ονομάζεται «παράφραση».

⁵ Με τον όρο ξεκάθαρη αναγνώριση εννοούμε ότι η αναφορά ή παραπομπή να γίνεται μέσα στο κείμενο ή στο κάτω μέρος της σελίδας ή στο τέλος του κειμένου και να αναφέρεται πλήρως η πηγή στο τέλος της εργασίας στη βιβλιογραφία

Συχνά ο σκοπός της παράφρασης είναι να απλοποιήσει ή να παρουσιάσει μια σύνοψη των ιδεών ενός συγγραφέα, καθιστώντας τις ιδέες αυτές περισσότερο κατανοητές. Η παράφραση είναι αποδεκτή αλλά είναι σημαντικό να αναγνωρίζεται η αρχική πηγή από την οποία προέρχονται οι ιδέες/πληροφορίες που παραφράζεις, ακόμα και στην περίπτωση που έχουν εκφραστεί σημαντικά διαφοροποιημένες. Αυτή η πρακτική, φυσικά, δεν σημαίνει την απλή αντικατάσταση ορισμένων λέξεων με άλλες συνώνυμες ή την αλλαγή στη σειρά των προτάσεων. Κάτι τέτοιο είναι ταυτόσημο με την άμεση αντιγραφή του λόγου του δημιουργού και όχι με τη κριτική παρουσίαση των ιδεών του.

Όταν, τέλος, θεωρείς ότι πρέπει να παρατεθούν αυτούσια αποσπάσματα από την πηγή, αυτά πρέπει πάντα να μπαίνουν σε εισαγωγικά, για να αποφύγεις τη λογοκλοπή. Και φυσικά, τα αποσπάσματα αυτά δεν έχει νόημα να υπερβαίνουν τις δυο τρεις αράδες, διαφορετικά θα προκύψει μια εργασία που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η συγκόλληση κειμένων, από την οποία απουσιάζει ο δικός σου λόγος και οι δικές σου ιδέες. Οπότε, φτάνουμε πάλι σε μια εκδοχή της λογοκλοπής.